

ادامه از صفحه اول

ملاحظاتنی درباره واکنش اعتراضی مردم

اعتراضات پراکنده کنونی از سنخ جنبش‌های اجتماعی نیستند، زیرا فاقد برخی از مهم‌ترین مؤلفه‌های آنها، مانند فراگیری و شمول و مشارکت قشرا و طبقات اصلی جامعه، برخورداری از سازمان‌یافتگی و رهبری‌های شناخته‌شده سیاسی و اجتماعی و اهداف و برنامه مشخص و دست‌یافتنی هستند. کارگران، معلمان، طبقه متوسط، روشنفکران، احزاب سیاسی مخالف و تشکل‌های مستقل دانشجویی، به‌رغم ناراضیاتی از عملکردها و سهم‌بودن در برخی مطالبات معترضان، در اعتراضات جاری مشارکت فعال ندارند. صرف‌نظر از اعتراض علیه کارها، ناکارآمدی، فساد مدیران و بی‌کاری و فقر که فراگیرند، بر سر اهداف و مطالبات سیاسی که طرح می‌شود، توافق و وحدت نظر وجود ندارد و بعضی از آنها بی‌بهره از حمایت مؤثر اجتماعی‌اند. برهیزر از کاربرد خسونت برای متوقف‌کردن امواج اعتراضی واکنشی خردورزانه و همدلانه است که دولت تا این لحظه اتخاذ کرده است. دست‌زدن به اقدامات مؤثر در زمینه ریشه‌کنی فساد، فقر و بی‌کاری و بی‌عدالتی و ایجاد گشایش در فضای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی جامعه، مستلزم انجام تغییراتی ساختاری در سیاست‌های داخلی، مناسبات بین‌المللی و نظام مدیریت کشور است. ظاهرا درباره توسعه سیاسی حرفی ناپذیر زد، چون اکثر دولت‌ها در این زمینه هم ناتوان‌اند و هم بی‌ادعا. ولی در زمینه ازبین‌بردن فقر و بی‌کاری از طریق توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال، وضع فرق دارد؛ هم وعده می‌دهند و هم خود را صالح‌تر از هرکس در انجام آن معرفی می‌کنند. درحالی‌که، توسعه اقتصادی در شکل پایدار، درون‌زا و عادلانه‌اش، وسه شده است مردم به جایی نمی‌رسد و آن هم بدون وجود فضای باز سیاسی و احترام به حقوق و آزادی‌های عمومی میسر نخواهد شد. ثانیاً، پروژه سامان‌بخشی به اقتصاد کشور که فاصله بعد از جنگ با سیاست‌های تعدیل اقتصادی و دستورالعمل‌های نولیبرالی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول لایحه خورد، و سه دهه است که بی‌وقفه ادامه دارد، ما هیتبا با توسعه صنعت ملی و تولیدات داخلی اشتغال‌زا و عدالت‌گستر سازگاری ندارد. بی‌دلیل نیست که با وجود گذشت سه دهه از پایان جنگ، نه‌تنها دستاورد قابل‌توجه و ماندگاری در تحقق اهداف فوق کسب نکرده‌اند، به گواهی داده‌های آماری و واقعیت‌های ملموس اجتماعی، میزان فساد و فقر، نرخ بی‌کاری و فاصله طبقاتی پیوسته رشد داشته و هنوز هم دارد. ناراضیاتی‌های مردمی به‌دلیل وقوع انواعی از کاستی‌ها در داخل و در روابط بین‌المللی و برهم‌خوردن تعادل اجتماعی و موازنه نیروها در اغلب کشورها امکان بروز دارند. بدیهی است که جمهوری اسلامی نیز مخالفانی در داخل و دشمنانی هم از میان قدرت‌های متجاوز و گروه‌های معارض براننداز دارد که از فرصت‌ها برای پیشبرد مقاصد خود استفاده می‌کنند. اما ناراضیاتی‌ها در اصل ریشه در داخل و در سیاست‌های ضدتوسعه و ناعادلانه دارند. اگر قرار نیست اعتراضات برحق و مسالمت‌آمیز به خشونت کشیده شوند، در چه اول باید تنظیمات قانونی و دموکراتیک برای تضمین حق مشارکت آزاد و مؤثر همه گروه‌ها و قشرهای جامعه در فرایندهای تصمیم‌سازی و نظارت برقرار شوند. درثانی، تمهیدات قانونی دموکراتیک برای بیان آزاد نظرات، انتقادات نسبت به تصمیمات و عملکرد دستگاه‌های مختلف به شیوه‌های مسالمت‌آمیز در عرصه عمومی و جامعه مدنی پیش‌بینی شده و منتقدان و معترضان نیز مورد حمایت قانونی قرار گیرند. وجود ناراضیاتی و مطالبات برزیم‌مانده مردم را همه مسئولان کم‌ربیتی، از روی صدق یت با بنا به مصلحت تأیید می‌کنند. اگرچه نمی‌توان نقش تحریکات خارجی را نادیده گرفت، اما بروز برخی ناآرامی‌ها در اکثر موارد معلول محدودیت در تشکیل و فعالیت نهاده‌ا و تشکل‌های مستقل سیاسی، اجتماعی و مدنی و گروه‌های مرجع مستقل است که نقش انتقال نظرات، خواسته‌ها و انتقادات قش‌رهای گوناگون مردم را به مسئولان برعهده دارن و به‌هنگام نیاز با ساماندهی و هدایت تجمععات مردمی مانع از بروز اغتشاش و تخریب و قانون‌شکنی می‌شوند. اکثریت نیروهای اجتماعی ایران، اعم از ناراضی و مخالف و معترض، بین اعتراض مسالمت‌آمیز و قانونی و پایداری مدنی و آشوب و شورش فرق می‌گذارند و از این نکته آگاهانه که خشونت راه به آزادی و دموکراسی و صلح و عدالت نمی‌برد. این دور از اعتراضات نیز سرانجام متوقف می‌شود. مسئولان می‌توانند مانند موارد قبل، انگشت‌های خود را به سمت‌های مختلف نشانه روند یا یکدیگر را به قصور و کم‌کاری … متهم کنند و هریک با وعده‌وعدا به مردم اطمینان کافی دهند که در اسرع وقت و با فعالیت شبانه‌روزی به مطالبات آنان رسیدگی کرده و همه را برآورده می‌کنند و به‌محض آنکه آب‌های آفتاب، به روال پیشین، سرگرم فعالیت‌ها و دلم‌شغولی‌های خود شوند. غافل از آنکه با انباشت بیشتر ناراضیاتی‌ها واکنش‌های بعدی متفاوت‌تر از قبل بروز خواهند کرد. گام ضروری دراین‌راستا، ایجاد فضای امن و آشتی‌جویانه و دعوت نمایندگان همه نیروهای اجتماعی و سیاسی و فرهنگی از اقوام و مذاهب برای یک‌رشته گفت‌وگوی انتقادی با هدف رسیدن به اجماع روی عمده‌ترین و مبرم‌ترین مسائل مشترک و ملی با پیش‌شرط تعهد و التزام عملی همگان به اجرای قانون اساسی و رعایت کامل حقوق عمومی و اساسی مصرح در آن است.

محمد مساعد: «ریشه اعتراضات اخیر لایحه بودجه نیست.» این را سخنگوی ستاد بودجه کشور روز گذشته و در اولین نشست مطبوعاتی خود اعلام کرد. روز گذشته امیر باقری، مدیر امور اقتصاد کلان سازمان برنامه و بودجه، در نشستی خبری با حضور خبرنگاران به توضیح آخرین وضعیت لایحه بودجه سال ۹۷ برای رسانه‌ها پرداخت. لایحه بودجه سال ۹۷ که عده‌ای از آن با عنوان بجایی‌ترین لایحه بودجه پس از انقلاب که برای اولین‌بار در سطح اجتماع به بحث گذاشته شده است، نام می‌برند، باعث شد برای اولین بار در تاریخ ایران، سازمان برنامه و بودجه برای ستاد بودجه سخنگویی تعیین کند تا به سؤالات خبرنگاران پاسخ دهد. به نظر می‌رسد باقری که با حکم پورمحمدی، معاون امور اقتصادی و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه، برای انجام این وظیفه انتخاب شده است، هنوز تا رسیدن به نقطه‌ای که بتواند به شکلی حرفه‌ای سخنگویی این سازمان را برعهده بگیرد، فاصله زیادی دارد. او در اولین نشست مطبوعاتی‌اش بارها از پاسخ‌هایی مانند مطلع نیستم، اعدادش را در اختیار ندارم و بعداً مشخص خواهد شد، استفاده کرد که البته قسمتی از آن به دلیل تغییرات احتمالی لایحه بودجه در مجلس شورای اسلامی است. خبرهایی که از مجلس به گوش می‌رسد، نشان می‌دهد مجلسیان پس از موج اعتراضات خیابانی در روزهای گذشته و اعتراضات فضای مجازی در هفته‌های گذشته تصمیم گرفته‌اند تا آنجا که می‌توانند، در برابر افزایش قیمت سوخت و کاهش تعداد بارانه‌نگیران مقاومت کنند و به همین دلیل است که بار دیگر موضوعاتی مانند بنزین دورنخی و سهمیه‌بندی آن به گوش می‌رسد؛ مسئله‌ای که دولت چندان با آن موافق نیست و البته هنوز نمی‌توان گفت کدام طرف موفق به جلب نظر طرف مقابل خواهد شد؛ اما از دیگر سو می‌توان نقطه اوج اولین نشست مطبوعاتی سخنگوی دولت را آنجا دانست که یکی از خبرنگاران به باقری گفت: آقای نویخت پیش از شروع اعتراضات خیابانی و در پاسخ به اعتراضات در فضای مجازی گفته بود: مسئولیت بودجه تماماً برعهده من است. آیا پس از ناآرامی‌های روزهای اخیر آقای نویخت همچنان مسئولیت آن را برعهده می‌گیرند؟ باقری نیز در پاسخ به این سؤال گفت: «این موضوع را که بودجه منجر به اعتراضات شده، قبول نداریم و فکر نمی‌کنیم که این‌گونه باشد که بگوییم اغتشاشات به خاطر انتقاد از بودجه سال آینده بوده است». در ادامه آخرین توضیحات سخنگوی ستاد بودجه درباره لایحه بودجه سال آینده را می‌خوانید.

آخرین خبرهای بررسی بودجه در مجلس

سخنگوی ستاد بودجه سازمان برنامه و بودجه درباره آخرین وضعیت بودجه در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی گفت: مجلس در حال بررسی بودجه است و چند تبصره درآمدی بودجه سال آینده مانند تبصره شماره ۴ درباره پرداخت از صندوق توسعه ملی، تبصره ۱۴ درباره هدفمندی یارانه‌ها و تبصره ۱۸ درباره ایجاد اشتغال از طریق مابه‌التفاوت افزایش قیمت حامل‌های انرژی هنوز در مجلس بحث نشده است.

نرخ بی‌کاری جوانان بالاست

باقری، سخنگوی ستاد بودجه، با اشاره به تخمین ورود ۸۴۰ هزار نفر به بازار کار در سال آینده گفت: درحال‌حاضر نرخ بی‌کاری جوانان و فارغ‌التحصیلان حدود ۲۰ درصد است که رقم بالایی محسوب می‌شود. باقری همچنین مدعی شد در شش ماه اولیه سال جاری ۷۴۹ هزار شغل ایجاد شده است که بیش از ۶۱۶ هزار شغل ایجادشده در سال ۹۵ و ۶۶۸ هزار شغل ایجادشده در سال ۹۴ است. باقری همچنین در توضیح تبصره ۱۸ لایحه بودجه ۹۷ که کشور گفت: این تبصره برای رفع دغدغه اشتغال و بر مبنای

اقتصاد

سخنگوی ستاد بودجه در نشست خبری مطرح کرد:

منشأ اعتراضات اخیر «بودجه» نیست

تصمیم ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی شکل گرفته است. سخنگوی ستاد بودجه همچنین گفت: اگر ما سال آینده بتوانیم ۹۸۰ هزار شغل ایجاد کنیم، نرخ بی‌کاری کل از ۱۱٫۷ کنونی به ۱۱٫۲ درصد می‌رسد. باقری اضافه کرد: قرار نیست منابع پیش‌بینی‌شده مستقیماً در اختیار بخش‌ها قرار بگیرد؛ بلکه به شیوه اهرمی عمل می‌کند و به صورت یارانه سود تسهیلات، وجوه اداره‌شده، کمک به آموزش و یارانه دستمزد و کمک بلاعوض پرداخت خواهد شد.

امیدواری به اشتغال مستمر تنها یک سوم کاروزان

سخنگوی ستاد بودجه کشور اشاره‌ای هم به طرح جنجالی کارورزی کرد و گفت: ۲۲۱ هزار نفر را در قالب طرح کارورزی دانشگاهی مشغول به کار خواهیم کرد و تجربه نشان داده که از این تعداد ۷۰ هزار نفر جذب بازار شوند. باقری همچنین گفت: امیدواریم در بحث اشتغال خُرد ۸۰ هزار نفر و در طرح‌های کشاورزی ۴۳ هزار نفر مشغول فعالیت شوند.

یک تیر و ۲ نشان نوسازی مسکن و اشتغال

امیر باقری همچنین در ادامه سخنان خود به اشتغال بخش مسکن اشاره کرد و گفت: نوسازی صد هزار مسکن در بافت فرسوده را برای سال آینده پیش‌بینی کرده‌ایم که در این بخش ۲۴۰ هزار نفر شاغل خواهند شد. به گفته مدیر امور کلان سازمان برنامه و بودجه، سال آینده شش هزار ۸۰۰ میلیارد تومان برای بخش مسکن پیش‌بینی می‌شود که در بخش‌های مختلف از محل وجوه اداره‌شده سهم بانک‌ها، ودیعه مسکن دولت، صندوق توسعه ملی و… خواهد بود. باقری همچنین نرخ سود مسکن اجتماعی را پنج درصد و مبلغ وام آن را ۴۰ میلیون تومان اعلام کرد.

نوسازی ناوگان حمل‌ونقل

باقری همچنین به نوسازی ناوگان حمل‌ونقل نیز اشاره کرد و گفت: ۱۵ هزار تاکسی، دو هزار اتوبوس، دو هزار ون و کامیونت، ۲۰ هزار وانت و هزار واکن مِثرو در سال آینده پیش‌بینی کرده‌ایم که بیش از ۲۲ هزار نفر را مشغول به کار خواهد کرد.

هر قیمتی که خواستند با ضوابط مشخص!

باقری درباره علت نیمه‌کاره‌ماندن بیش از ۷۲ هزار طرح عمرانی در کشور گفت: منابع دولت نمی‌تواند جواب‌گوی اتمام این طرح‌ها باشد؛ بنابراین در تبصره ۱۹ ماده واحده لایحه بودجه، پیشنهاد کرده‌ایم از مشارکت عمومی و خصوصی استفاده کنیم؛ بنابراین ۱۴۰ هزار ۵۰۰ طرح به مجلس ارائه کردیم که دو هزار مورد آن طرح‌ها عمرانی ملی و ۱۲ هزار طرح دیگر استانی هستند. به گفته باقری، کلی منابع مورد نیاز این طرح‌ها، ۶۸ هزار میلیارد تومان بوده و بخشی از آن را دولت و بخش دیگر را صندوق توسعه ملی با بخش خصوصی متقبل خواهند شد. سخنگوی ستاد بودجه همچنین اضافه کرد: برای اینکه بتوانیم طرح‌ها را در این مدل ارائه کنیم،

باید جذابیت داشته باشند که نرخ‌گذاری خدمات آنها بر عهده خود بخش خصوصی خواهد بود. در اینجا بود که یکی از همراهان باقری اشاره‌ای به طرح عمرانی نیمه‌تمام آزادراه تهران– شمال کرد و گفت: برای مثال، این طرح را اگر بخش خصوصی تمام کند، می‌تواند «هر قیمتی» که خواست برای خدماتش تعیین کند. مردم اگر توانستند می‌پردازند و استفاده می‌کنند و اگر نمی‌توانند، از مسیریهای دیگر بروند؛ در اینجا باقری دخالّت کرد و گفت: اصلاح می‌کنم؛ قیمت‌ها باید در چارچوب خاص انجام شود. سخنگوی ستاد بودجه همچنین گفت: در سال ۹۵ و ۹۶ تا امروز، چهار هزار طرح در قالب این مدل واگذار شده است.

تجربیات تلخ گذشته تکرار نمی‌شود

امیر باقری همچنین بار دیگر به تبصره ۱۸ ماده واحده لایحه بودجه بازگشت و گفت: تجربه‌های ناخوشایندی از گذشته داریم و به همین دلیل روی انتخاب حوزه‌های اشتغال‌زا بیش از دو سال بررسی، تحقیق و امتحان صورت گرفته تا مسیری نباشد که پول در اختیار دستگاه قرار بگیرد. سیستم نظارتی روی آن گذاشته خواهد شد و برداشت ما این است که با روش پیشنهادشده، اتفاق‌های نامبارک گذشته تکرار نخواهد شد.

فقر مطلق را رفع می‌کنیم

سخنگوی ستاد بودجه، گریزی نیز به بحث سیاست‌های رفاهی کشور زد و گفت: یکی از برنامه‌های دولت، موضوع رفع فقر مطلق بوده که هفت هزار میلیارد تومان نیز به این موضوع تخصیص یافته و پرداختی‌های کم‌تبه امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی، وضعیت بهتری یافته و افرادی را نیز که کمتر از ۷۰۰ هزار تومان دریافت می‌کنند، با منابع پیش‌بینی‌شده به این سطح خواهیم رساند.

باقری اضافه کرد: دولت رفاه برای شناسایی افراد نیازمندی که در پوشش کم‌تبه‌ها امداد و بهزیستی نیستند، بانک اطلاعات جامع ایرانیان را راه‌اندازی کرده و از این طریق، گروه‌های حساس و نیازمند حمایت شناسایی خواهند شد.

بالاترینی سر‌نویشت بنزین

سخنگوی ستاد بودجه همچنین از زمزمه‌هایی مبنی بر دورنخی‌شدن بنزین که به معنی اعمال دوباره سهمیه‌بندی‌ها خواهد بود، اشاره کرد و گفت: این بحث امروز در مجلس مطرح است؛ اما به‌عنوان یک کارشناس می‌گویم کار اشتباهی است؛ زیرا مجبوری‌م دوباره بحث‌های مختلفی مانند انواع خودرو، انواع کسب‌وکار، شیوه سهمیه‌بندی و… را آغاز کنیم که مشکلات و فسادهای زیادی به همراه دارد.

مقاومت بنزینی، تهدید عمرانی

امیر باقری همچنین درباره افزایش قیمت حامل‌های انرژی و درآمد ۱۷هزار ۴۰۰ میلیاردتومانی دولت از این طریق که در تبصره ۱۸ لایحه بودجه ۹۷ آمده، گفت: این رقم سقف منبعی است که می‌تواند وجود داشته باشد؛ اما می‌توانیم از بودجه عمومی و عمرانی به این موضوع اختصاص بدهیم. سخنگوی ستاد بودجه اضافه کرد: حصول این منبع به توافق دولت و مجلس بستگی دارد و حتی ممکن است در تعامل بین این دو، اصلاح قیمتی صورت نگیرد؛ بنابراین جمع‌بندی در مجلس صورت خواهد گرفت. همچنین باقری از درخواست مجلس از دولت برای اعلام جدول مصارف منابع این تبصره خبر داد.

عیدی ۱۳۰ هزار تومانی کارکنان دولت در سال آینده

سخنگوی ستاد بودجه درباره عیدی کارمندان در سال ۹۷ گفت: در لایحه بودجه ۹۳۰ هزار تومان پیشنهاد شده که البته بستگی به تصویب هیئت وزیران دارد.

یک میلیون فرصت شغلی پایدار در انتظار اصلاح مقررات

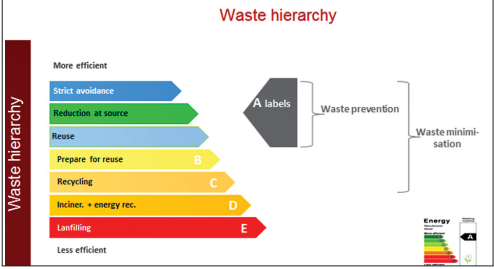
راستای حمایت از تولیدکنندگان برق تجدیدپذیر تعرفه خرید از تولیدکننده حدود ۱۰ برابر متوسط قیمت برق شبکه است که این هزینه از قبوض برق مصرف‌کنندگان تأمین می‌شود.

ماچه کردیم؟

انگیزه اصلی نگارش این یادداشت سوآلی بود که در نشست یادشده بارها از میهمانان اروپایی پرسیده شد: «شما چگونه قانون‌گذاری کردید و با چه ابزاری به جایگاه فعلی رسیدید؟». پاسخ این سؤال را اتحادیه صنایع بازیافت ایران، به نمایندگی از فعالان بخش خصوصی شناسنامه‌دار این حوزه، با مطالعه قوانین مدیریت پسماند کشورهای توسعه‌یافته، پس از ده‌ها جلسه کارشناسی در سه سال اخیر تحت عنوان «استاد بازیگری قانون مدیریت پسماندها و آیین‌نامه اجرایی آن» تدوین کرد که به تأیید ریاست سازمان حفاظت محیط زیست هم رسید؛ اما شورش‌بخانه در مرحله نگارش لایحه، گرفتار دانه دولتی مدیران برجرام و این پدیده‌ها در نوع خود چیزی نیست که بتوان آن را در محاق گذاشت. تحقیقا حل چنین روند معیوبی نیازمند فهم مشترک برای پیوند مشترک است. دیگر از کارهای کوچک و پوپولیستی فرینده، گشایشی شکل نمی‌گیرد. باید به اتخاذ تصمیم‌ها و راهبردهای کلانی روی آورد که لاجرم بدون پرداخت هزینه‌های سخت نیست؛ به‌هرحال فضل و اقبال راغبان نیست.

هرچند دولت تدبیر تقویت دارد؛ اما این انتظار نیز متوجه اوست که نحوه تصمیم‌گیری‌ها نباید اقتصار ضعیف جامعه را دچار مشکل کرده و آنان را مضطرب و مستاصل کند. دولت مردمی روحانی موظف است خردمندانه و مشفقانه در خدمت مردم باشد؛ همان‌هایی که دولت مستقر مانند دیگر دولت‌ها، مشروعیّت‌های خود را از آرای آنها گرفته است. دولت باید جلوی گسترش نازکی‌کار و کلفتی پول را بگیرد و یک بار برای همیشه به پدیده نامیوم حضور آفازده‌ها در تصرف اقتصاد سیاسی خاتمه دهد. خوشبختانه دولت روحانی در تدوین و ابلاغ بودجه سال ۹۷ با تعریف سازوکارهای اجرایی تضمین‌شده سلسله شفاف‌سازی‌هایی را در راستای ممانعت از دست‌اندازی‌های فراگیر و تحقق انضباط مالی انجام داده است؛ چیزی که در سال‌های پیش به‌هیچ‌وجه رول و منوال مسلط بودجه‌نویس نبوده است و شیشه‌ای‌کردن پشت دیوار سیاست، اقدامی درخور تحسین است. هرچند این بودجه در نهایت به جرح‌وتعذیل‌هایی احتیاج دارد؛ اما در حد خود، گامی استوار و بهینه برای جراحی اقتصاد بیمار ایران است تا از این رهگذر، فرجی بعد از شدت حاصل آید.

نسبت هزینه به کارایی در هر یک از مراحل چرخه مدیریت پسماند با شییه‌سازی برچسب انرژی

ادامه از صفحه اول

اقتصاد ایران در اتاق جراحی

در همه جای دنیا توسعه اقتصادی از فنون، فرمول و فحواهای خاص و پیچیده پذیرفته‌شده خود پیروی می‌کند که ازجمله آن به‌رسمیت‌شناختن توسعه حقوق شهروندی و مراعات پرنسیپ‌های دموکراسی است که خوشبختانه دولت روحانی در حال برداشتن گام‌های نخست در این زمینه است. دموکراسی سیاسی در تعامل و تراط همه‌جانبه با دموکراسی اقتصادی است که می‌تواند منجر به افزایش نرخ رشد و تأمین معیشت برای همه آحاد و صنوف شود. ما نیازمند بازنگری در قواعد و قوانین بازی در حوزه سیاست و در حوزه فرهنگ و سیاست هستیم. باید کلاف‌های سردرگم را گشود. بر واضح است که سرمایه‌گذار باید وثوق و امنیت لازم را برای بازگشت سود مکفی خود داشته باشد تا برای تولید و اشتغال در این سرزمین انگیزه داشته باشد. به تعبیر مولانا،

زانکه هر کاسی اندر دکان

بهر خود کوشد نه اصلاح جهان!

دولت باید به تأسی از راهبردهای کلاسیک اقتصاد و به‌کارگیری به‌اصطلاح دست‌های نامرئی خود، شرایط بهنجار جلب اعتماد سرمایه‌گذار را فراهم کرده و این مهم نیز البته در ایران‌زمین از مؤلفه‌های ریز و درشت تعریف‌شده خود متأمت می‌کند.

متأسفانه چنین نگاه و دیدگاه رفیع و لطیفی در کشور ما نه‌تنها هنوز مراعات نمی‌شود، بلکه بارها با شدت و حدت هرجه تمام‌تر، با کارشکنی‌های مختلف نیز مواجه می‌شود که ذکر جوانب آن یکی داستان است پر از آب چشم! در این جراحی پرهمخاطره که لزوماً با نوعی تغییر خوانش و گفتمان همراه است، بیش از پیش باید با اتخاذ سیاست و تدابیر مناسب و متوازن اقتصادی متوجه کنثری از مردم آسیب‌پذیر این جامعه بود که همیشه فاقد حداقل‌های درآمد بوده و هستند؛ اما همواره در معرض خطر و ریسک‌های مختلف اجتماعی‌اند؛ درحالی‌که تعصیب امام علی(ع) «لنگرگاه و یاور بی‌منت حیات جامعه همین متوسطان جامعه هستند».

شیوه‌های متداول اقتصادی در سرشت خود پدیده‌ای ابدی و ازلی نیستند که هرگز تغییر نپذیرند؛ به‌ویژه آن‌گاه که به دلایلی این شیوه‌ها ناکارآمد می‌شوند. برسی غلاتی‌کردن درحالی‌که این اقتصاد و علاج آسیب‌های جاری، دولت روحانی باید با شناخت و آگاهی دقیق‌تر و عمیق، همه خلل و فرج کشور و استخراج چشم‌اندازی علمی و تعریف عملیاتی، بازه‌های مناسب برای دستیابی به اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت به‌تدریج از فریبی خود بکاهد و با تقویت خرد اقتصادی و تحکیم نهاد بخش خصوصی سرنوشت مالی کشور را در مدار و معیار خردمندانه خود قرار دهد. در این برهه از زمان، شرایط اقتصادی کشور به‌گونه‌ای است که برای خروج از احتضار و ضحلال اقتصاد ملی، به تصمیمات جدید و بزرگ دولت اعتدال نیاز است. دولت اکنون در میان انتظارات و مطالبات انباشته‌شده مردم است که قسمت مهم آن برآمده از دولت مهروز! گذشته بوده؛ مانند ناتمام‌بودن بالغ بر شش هزار پروژه نیمه‌تمام، وضعیت ناخوشایند بوروکراسی و بعضاً فساد جاری در ادارات، مسئله بی‌کاری روزافزون، اشتغال، مشکل حقوق بازنشستگان، سبطره رکود تورم، دست‌اندازی سیستماتیک بر منابع بیت‌المال و مزید بر علت، تحکرات ایدایی دونالد ترامپ در جلوگیری از تحقق تعهدات بین‌المللی به‌لایم‌بودن پرداخت هزینه‌های سخت نیست؛ به‌هرحال فضل و اقبال راغبان نیست.

نیز متوجه اوست که نحوه تصمیم‌گیری‌ها نباید اقتصار ضعیف جامعه را دچار مشکل کرده و آنان را مضطرب و مستاصل کند. دولت مردمی روحانی موظف است خردمندانه و مشفقانه در خدمت مردم باشد؛ همان‌هایی که دولت مستقر مانند دیگر دولت‌ها، مشروعیّت‌های خود را از آرای آنها گرفته است. دولت باید جلوی گسترش نازکی‌کار و کلفتی پول را بگیرد و یک بار برای همیشه به پدیده نامیوم حضور آفازده‌ها در تصرف اقتصاد سیاسی خاتمه دهد. خوشبختانه دولت روحانی در تدوین و ابلاغ بودجه سال ۹۷ با تعریف سازوکارهای اجرایی تضمین‌شده سلسله شفاف‌سازی‌هایی را در راستای ممانعت از دست‌اندازی‌های فراگیر و تحقق انضباط مالی انجام داده است؛ چیزی که در سال‌های پیش به‌هیچ‌وجه رول و منوال مسلط بودجه‌نویس نبوده است و شیشه‌ای‌کردن پشت دیوار سیاست، اقدامی درخور تحسین است. هرچند این بودجه در نهایت به جرح‌وتعذیل‌هایی احتیاج دارد؛ اما در حد خود، گامی استوار و بهینه برای جراحی اقتصاد بیمار ایران است تا از این رهگذر، فرجی بعد از شدت حاصل آید.

استاد دانشگاه